

A. Szałapata, M. Zielińska-Durda

Lesko. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 4, 181-182

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W dwóch wykopach I/69 oraz III/70 natrafiono na ślady zabudowy mieszkalnej (?) w postaci konstrukcji drewnianych. Na wykopie I/69 odsłonięto w warstwie mierzwy przewróconą ścianę płcionkową, a także rząd kołków przebiegający prawie równolegle do niej w odległości około 2 m. Ilość znalezionych luźno w tej warstwie resztek konstrukcji drewnianych zdaje się wskazywać na gęstą zabudowę tej części wyspy. Uzyskany materiał kulturowy to duża ilość ceramiki, w tym kilka całych naczyń, dobrze zachowane fragmenty obuwia skózanego, przedmiotów drewnianych, obrobionego rogu, łyżwy kościane, paciorki szklane oraz bardzo duża ilość grubych kości zwierzęcych. W calcu wystąpiła warstwa gytii pojeziernej, która mogła służyć jako surowiec do zaprawy murarskiej używanej przy wznoszeniu budowli kamiennych na Ostrowie Lednickim.

W wykopie III/70 natrafiono również na konstrukcje drewniane — w profil wschodni wchodzi skrzynia o konstrukcji zrębowej, ponadto wystąpiły 2 rzędy podwójnych kołków zbiegających się pod kątem prostym. Poszerzenie oraz dalsza eksploracja wykopu pozwoli prawdopodobnie na określenie funkcji tych obiektów.

Uzyskany materiał zabytkowy potwierdza dotychczasowe ustalenia chronologiczne dla tego stanowiska zamykając je w ramach X—XIII wieku. Aczkolwiek poszukiwania przyczółka mostowego nie dały rezultatu, badania sondażowe pozwoliły na dość dokładne zorientowanie się w pierwotnym ukształtowaniu tej części wyspy, której powierzchnia uległa znacznemu powiększeniu. Faktu tego nie stwierdzono na zachodnim wybrzeżu wyspy.

LESKO

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Stanowisko 2

Badania prowadziły A. Szałapata i M. Zielińska-Durka. Finansowało Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Pierwszy sezon badań. Osada otwarta z okresu wczesnośredniowiecznego (X—XI wiek).

Stanowisko położone jest w północno-zachodniej części miasta, na terenie Szkoły — Technikum Leśne w budowie, w odległości kilkunastu metrów na północny zachód od stanowiska 1.

W trakcie wykonywanych wykopów ziemnych pod ławy fundamentowe budynku zauważono pod warstwą humusu warstwę kulturową o miąższości 15—30 cm. Przeprowadzono ratownicze prace wykopaliskowe w 9-ciu wykopach sondażowych na trasie planowanych dalszych wykopów

fundamentowych oraz obserwowano niwelowany przy pomocy spychacza teren budowy.

Przebadano 5 jam oraz 44 ślady słupów. Wypełniska jam tworzyła ciemnoszara ziemia z zawartością drobnych grud polepy i węgli drzewnych, niewielkiej ilości fragmentów naczyń glinianych i kilku fragmentów przedmiotów żelaznych trudnych do oznaczenia. Układ słupów kształtował się dość regularnie w prostokąty.

Na podstawie materiału ceramicznego osadę można datować na okres wczesnośredniowieczny (X—XI wiek). Ceramika pochodząca z jednej z przebadanych jam jest trudna do oznaczenia chronologicznego, nie może być jednak wiązana z okresem wczesnośredniowiecznym.

Badaniami i obserwacją objęto teren w najbliższym czasie przeznaczony do prac ziemnych budowlanych. W dalszych planach budowy przewiduje się niwelację otoczenia budynku. Z tego też względu, prace ratownicze winny być kontynuowane.

LIPIE, pow. Świdwin

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska P.P. PKZ Oddział w Szczecinie

Badania prowadził mgr Tadeusz Nawroński pod kierownictwem dr Eugeniusza Cnotliwego. Finansował WKZ w Koszalinie. Drugi sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne i zamek średniowieczny.

Przeprowadzono uzupełniające badania archeologiczne. Celem ich było ostateczne określenie charakteru osadnictwa i funkcji obiektu. Założono dwa wykopy sondażowe o łącznej powierzchni 10 m², które usytuowano po wschodniej stronie ruin zamkowych. W wykopie V uchwycono wał o konstrukcji kamiennieo-ziemnej i wysokości ca 1,20—1,50 m. Jądro wału stanowił piasek i kamienie. W drugim wykopie stwierdzono rozsypanisko wału. Dodatkowo dla ustalenia linii przebiegu wału wykonano 17 otworów wiertniczych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że grodzisko w Lipiu powstało na surowym korzeniu i otoczone było od wschodu zapewne podkowiastym wałem. Niwelacje terenu związane z budową średniowiecznego zamku oraz z jego odbudową głównie w XVI w. silnie zniekształciły pierwotną konfigurację terenu.

LITEWNIKI NOWE, pow. Łosice

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej